

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în teologia și misiunea ortodoxă

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Asistență Socială / Licențiat în Teologie Asistență Socială
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în teologia și misiunea ortodoxă			Codul disciplinei	OLR4454
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. lect. univ. dr. Paul Siladi				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. lect. univ. dr. Paul Siladi				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				28	
3.8. Total ore pe semestru				70	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Studiul Vechiului Testament, Studiul Noului Testament, Studiul Istoriei bisericești universale
4.2. de competențe	Cunoașterea istoriei mântuirii

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70%. Studentii se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări

	științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicate și expunerea cu respectarea metodologiei citării).
--	--

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP4	Furnizează servicii sociale în diverse comunități culturale
CP13	Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic
CP15	Elaborarea sistemelor de asistență socială pe baza unor conținuturi teologice
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT3	Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP4	21. Studentul cunoaște specificul furnizării serviciilor sociale în contexte culturale și comunitare diverse	21. Studentul adaptează comunicarea și intervenția la profilul cultural al beneficiarilor
CP13	30. Studentul înțelege legătura dintre misiunea ortodoxă și slujirea socială pașnică	30. Studentul integrează dimensiunea misionară în activități de sprijin, consiliere și comunitate
CP15	32. Studentul înțelege fundamentarea teologică a sistemelor și serviciilor de asistență socială	32. Studentul proiectează intervenții sociale valorificând conținuturi teologice și metode profesionale

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Definește obiectul, metoda și terminologia Misiologiei ca disciplină teologică și explică relația acesteia cu celelalte discipline teologice și cu asistența socială.
2. Descrie fundamentele biblice (Vechiul Testament, Evangheliile sinoptice, scrierile ioaneice și epistolele pauline) și trinitare (Missio Dei) ale misiunii creștine.
3. Explică specificul ethosului misionar ortodox („Liturghia după Liturghie”), principalele repere ale istoriei misiunii ortodoxe și paradigmele misionare contemporane.
4. Identifică dimensiunea diaconală și filantropică a misiunii Bisericii și relevanța acesteia pentru asistența socială.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Interpretează texte biblice și documente misionare relevante, argumentând semnificația lor pentru mărturia creștină de astăzi.
2. Analizează provocările misiunii în contextul secularizării, al pluralismului religios și cultural și al noilor mișcări religioase, diferențiind mărturia creștină de prozelitism.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

3. Elaborează și susține o lucrare de seminar pe o temă de misiologie, integrând informațiile într-un discurs propriu și respectând normele citării academice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Misiologia ca disciplină teologică: obiect, metodă, terminologie; relația cu celelalte discipline teologice și cu asistența socială	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
2. Ethosul misionar ortodox. „Liturghia după Liturghie”	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
3. Fundamentele biblice ale misiunii (I): Vechiul Testament și Evangheliile sinoptice	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
4. Fundamentele biblice ale misiunii (II): scrierile ioanice și epistolele pauline	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
5. Sfânta Treime și misiunea. Missio Dei; trimiterea Fiului, a Duhului Sfânt și a Bisericii	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
6. Repere din istoria misiunii ortodoxe: de la Sfinții Chiril și Metodie la misiunile contemporane	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
7. Parohia ca spațiu al misiunii: Liturghie, comunitate, cateheză	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
8. Diaconia și filantropia ca dimensiuni ale misiunii. Asistența socială ca mărturie creștină	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
9. Misiunea Bisericii în contextul secularizării, globalizării și pluralismului	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
10. Misiune și cultură: problema inculturății Evangheliei	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
11. Misiune, ecumenism și prozelitism. Relația cu celelalte confesiuni și cu noile mișcări religioase	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
12. Paradigme misionare contemporane: de la Edinburgh (1910) la Sinodul din Creta (2016)	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Bibliografie		
1. BEL, VALER, Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2. Exigențe, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002. 2. BRIA, ION, Liturghia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi, Editura Athena, București, 1996. 3. BRIA, ION (ed.), Martyria/Mission: The Witness of the Orthodox Churches Today, Commission on World Mission and Evangelism, World Council of Churches, Geneva, 1980. 4. BRIA, ION, The Sense of Ecumenical Tradition: The Ecumenical Witness and Vision of the Orthodox, WCC Publications, Geneva, 1991. 5. CHERHAT, ADRIAN, Ethosul misionar ortodox, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2019. 6. ICĂ, IOAN, „Dreifaltigkeit und Mission”, în Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa, XLII (1997), nr. 1-2, pp. 20-30. 7. PETRARU, GHEORGHE, Misiologie ortodoxă. I. Revelația lui Dumnezeu și misiunea Bisericii, Editura Panfilus, Iași, 2002. 8. SCHMEMANN, ALEXANDER, Church, World, Mission: Reflections on Orthodoxy in the West, St Vladimir's Seminary Press, Crestwood, NY, 1979. 9. SONEA, CRISTIAN, Paradigme misionare. De la Edinburgh la Sinodul din Creta, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017.		

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

10. SONEA, CRISTIAN, „Repere ale rolului și ale responsabilității laicilor în teologia Părinților Apostolici”, în Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa, nr. 2/2010, pp. 135-146.
11. STĂNILAOE, DUMITRU, „Witness Through Holiness of Life”, în BRIA, ION (ed.), Martyria/Mission: The Witness of the Orthodox Churches Today, World Council of Churches, Geneva, 1980.
12. Statements on Mission by the World Council of Churches 1980-2005, WCC Publications, Geneva.
13. VASSILIADIS, PETROS, Eucharist and Witness: Orthodox Perspectives on the Unity and Mission of the Church, WCC Publications, Geneva, 1998.
14. YANNOULATOS, ANASTASIOS, Misiune pe urmele lui Hristos, traducere de Ștefan L. Toma, Editura Andreiana, Sibiu, 2013.
15. YANNOULATOS, ANASTASIOS, Ortodoxia și problemele lumii contemporane, traducere de Gabriel Mândrilă și Constantin Coman, Editura Bizantină, București, 2003.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Relația Misiologiei cu celelalte discipline teologice, bibliografia disciplinei	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
2. Ethos misionar ortodox	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
3. Fundamentele misiunii creștine în scrierile Vechiului Testament	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
4. Teologia misionară în scrierile evangheliștilor sinoptici	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminarii
5. Teologia misionară după scrierile ioaneice și epistolele pauline	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminarii
6. Sfânta Treime și misiunea. Missio Dei – paradigmă misionară contemporană	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminarii
7. Trimiterea Fiului în lume – condiție a misiunii creștine	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	1 seminar
8. Trimiterea Bisericii ca perpetuare a trimeriei lui Hristos și condiție a misiunii creștine	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminarii
9. Dimensiunea diaconală a misiunii: studii de caz din activitatea social-filantropică a Bisericii	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	2 seminarii

Bibliografie

1. BEVANS, STEPHEN B.; SCHROEDER, ROGER P., Constants in Context: A Theology of Mission for Today, Orbis Books, Maryknoll, NY, 2004.
2. BOSCH, DAVID JACOBUS, Witness to the World: The Christian Mission in Theological Perspective, Wipf & Stock Publishers, 2006.
3. BOSCH, DAVID JACOBUS, Transforming Mission: Paradigm Shifts in Theology of Mission, Orbis Books, Maryknoll, NY, 1991.
4. BRIA, ION, Liturgia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi, Editura Athena, București, 1996.
5. GUTHRIE, STAN, Missions in the Third Millennium: 21 Key Trends for the 21st Century, Biblica, 2000.
6. SONEA, CRISTIAN, „Repere ale rolului și ale responsabilității laicilor în teologia Părinților Apostolici”, în Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa, nr. 2/2010, pp. 135-146.
7. STĂNILAOE, DUMITRU, „Witness Through Holiness of Life”, în BRIA, ION (ed.), Martyria/Mission: The Witness of the Orthodox Churches Today, World Council of Churches, Geneva, 1980.
8. YANNOULATOS, ANASTASIOS, Mission in Christ's Way: An Orthodox Understanding of Mission, Holy Cross Orthodox Press, Brookline, MA, 2010.
9. YANNOULATOS, ANASTASIOS, „Misiune la modul lui Hristos. «Facă-se voia Ta»”, raport introductiv la a X-a Conferință Mondială „Misiune și Evanghelizare”, San Antonio, 1989, traducere de pr. prof. dr. Ioan Ică, în Revista Teologică, I (1991), nr. 3, pp. 45-67.
10. YANNOULATOS, ANASTASIOS, „Orthodox Mission – Past, Present, Future”, în LEMOPOULOS, GEORGE (ed.), Your Will Be Done: Orthodoxy in Mission, World Council of Churches, Geneva, 1989, pp. 89-101.
11. ZIZIOULAS, JOHN, „The Self-understanding of the Orthodox and their Participation in the Ecumenical Movement”, <http://www.orthodoxresearchinstitute.org/articles/ecumenical/johnselfunderstandingecumenical.htm>

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	– cunoașterea fundamentelor și premiselor misiunii creștine, însușirea și utilizarea registrului terminologic și conceptual propriu disciplinei; – asimilarea informațiilor fundamentale referitoare la exigențele misiunii creștine; – capacitatea de relaționare a informațiilor cu cele din cadrul celorlalte discipline teologice, în perspectiva punerii în practică a exigențelor misiunii creștine.	Examen scris, condiționat de predarea și susținerea lucrării de seminar	80%
9.5 Seminar/laborator	– înțelegerea și însușirea problematicii prezentate la curs și seminar; – capacitatea de a integra într-un discurs propriu informațiile și conceptele asimilate; – flexibilitatea în elaborarea lucrărilor/eseurilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor și capacitatea de a le utiliza în varii moduri.	Elaborarea și susținerea unei lucrări de seminar repartizate de titular, predată în seminarul din penultima săptămână de activitate didactică	20%
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea generală a fundamentelor biblice și teologice ale misiunii creștine, a principalelor repere ale ethosului misionar ortodox și a dimensiunii diaconale și sociale a misiunii Bisericii în lumea contemporană.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

								
Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
1 FĂRĂ SĂRĂCIE	2 FOAMETE „ZERO”	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE	4 EDUCATIE DE CALITATE	5 EGALITATE DE GEN	6 APĂ CURATĂ ȘI SANITATIE	7 ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE	8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
								
								Nu se aplică nici o etichetă

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

								
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Data completării:

03.10.2026

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....